T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/470
KARAR NO : 2025/664
KARAR TR : 24/11/2025

ÖZET: 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 33. maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K. T. T. T. O. A.
Vekili : Av. T. A. B.
Davalı : Kültür ve Turizm Bakanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili şirkete ait K. G. O. in faaliyetine devam ederken 16/03/2023 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle otel binasında çatlaklar ve deformasyonun meydana geldiğini, Bolu İl Özel İdaresi tarafından yapılan beton analizi neticesinde yapı bloğunun riskli yapı grubunda olduğunun tespit edilmesi üzerine otelin boşaltıldığını ve otelcilik hizmetinin askıya alındığını, buna bağlı olarak Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı kapsamında *"sürdürülebilirlik belgesi"* alınamadığını ve Bolu Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne, otelin tadilat nedeniyle 2024 yılı sonuna kadar kapalı kalacağının bildirildiğini ancak, müvekkil şirket hakkında Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Müdürlüğünün 31/10/2024 tarih ve 2024162856 sayılı kararı ile sertifika alınmadığından bahisle, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 33/k maddesi uyarınca 32.476 TL tutarında idari para cezası düzenlendiğini belirterek, idari yaptırım karar tutanağının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Gerede Sulh Ceza Hâkimliği 25/02/2025 tarih ve D.İş.No: 2025/98, K.2025/98 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle, itirazın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Yapılan incelemeler neticesinde; idari işlemler yetki, şekil, sebep, konu ve amaç unsurlarından biri veya birkaçı yönünden hukuka aykırı oldukları durumlarda iptal davasına konu edilir. Açılacak olan dava idari yargı nezdinde görülür. Bu nedenle iptal davası açacak kişilerin idare mahkemelerine başvurmaları gerekmektedir. Muteriz vekilinin dava dilekçesinde idari para cezasına itiraz ettiği gibi Kültür ve Turizm Bakanlığı kararının da iptalini talep ettiği görülmüş olup Kabahatler Kanunun 27. maddesinin 8. fıkrası uyarınca idari yaptırım kararının yanı sıra idari yargının görev alanına giren başka bir kararın da verilmiş olduğunun ve buna bağlı olarak söz konusu para cezalarına karşı açılacak davalarda idari yargının görevli olacağı anlaşılmakla açıklanan nedenlerle aşağıdaki hüküm tesis edilmiştir.*
>
> *HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;*
>
> *1-İtirazın görev yönünden REDDİ ile hakimliğimizin GÖREVSİZLİĞİNE..."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FFl8RFO - XYskt7M - GM1nbvi - +zC9IE= ile erişebilirsin

3. Davacı vekili bu kez, idari yaptırım kararının iptali ile ödenen idari para cezasının müvekkil şirkete iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Bolu İdare Mahkemesi 20/06/2025 tarih ve E.2025/792 sayılı kararı** ile, açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Öte yandan, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 'Para Cezaları' başlıklı 33. maddesinin 1. fıkrasında; "Belge sahibine, aşağıda belirtilen durumlarda ve miktarlarda idari para cezası uygulanır" denildikten sonra k bendinde, "Usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen sertifika programları çerçevesinde sertifikaların alınmaması halinde on üç bin beş yüz Türk lirası idari para cezası" uygulanacağı belirtilmiş, "cezalara itiraz ve dava açılması" başlıklı 35. maddesi ise 5728 sayılı Kanunun 578. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuatın irdelenmesinden; kanunun, karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık olarak tanımlanan kabahatin işlenmesi halinde uygulanacak yaptırım ve bu yaptırıma karşı başvuru yollarının kural olarak özel kanunlarda düzenlenmiş olması halinde söz konusu hükümler doğrultusunda hareket edileceği, özel kanunlarda bu hususların düzenlenmemiş olması halinde ise genel kanun niteliğindeki Kabahatler Kanunu hükümlerinin uygulanacağı anlaşılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun değişik 33/k maddesi uyarınca 32.476,00-TL idari para cezası verilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nün 31.10.2024 tarih ve E-...2024162856 sayılı işleminin iptali istemiyle açılan davada Gerede Sulh Ceza Hakimliği'nin 25.02.2025 tarih, Değişik İş No:2025/98 D.İş., K:2025/98 sayılı kararı ile davanın görev yönünden reddine karar verildiği, bu kararın itiraz edilmeksizin kesinleşmesi üzerine 25.04.2025 tarihinde bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Buna göre, uyuşmazlığın, kabahat işlendiği gerekçesiyle 2634 sayılı Kanun uyarınca verilen para cezasından kaynaklandığı, anılan düzenlemede para cezasına ilişkin kanun yolunu öngören maddenin yürürlükten kaldırıldığı, dolayısıyla 2634 sayılı Yasada, bu yasa hükümleri uyarınca verilecek para cezalarının çözümünde görevli mahkemeye ilişkin herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı, bu nedenle genel Kanun niteliğindeki Kabahatler Kanunu hükümleri doğrultusunda söz konusu cezanın iptali için Sulh Ceza Hakimliğine itiraz yoluna başvurulması gerektiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ile dava dosyası bir bütün halinde değerlendirildiğinde; uyuşmazlığın, kabahat işlendiği gerekçesiyle 2634 sayılı Kanun uyarınca verilen para cezasından kaynaklandığı, anılan düzenlemede para cezasına ilişkin kanun yolunu öngören maddenin yürürlükten kaldırıldığı, dolayısıyla 2634 sayılı Yasada, bu yasa hükümleri uyarınca verilecek para cezalarının çözümünde görevli mahkemeye ilişkin herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı hususu dikkate alındığında Kabahatler Kanunu hükümleri doğrultusunda söz konusu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu anlaşılmış olup..."

5. Bolu İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için, dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FFl8RFO - XYskt7M - GM1nbvi - +zC9IE= ile erişebilirsin

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; turizm sektörünü düzenleyecek, geliştirecek, dinamik bir yapı ve işleyişe kavuşturacak tertip ve tedbirlerin alınmasını sağlamaktır."

7. 2634 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, turizm hizmeti ile bu hizmetin gereği kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin tespiti ile geliştirilmelerine, turizm yatırım ve işletmelerinin teşvik edilmesine, düzenlenmesine ve denetlenmesine ilişkin hükümleri kapsar."

8. 2634 sayılı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Bu Kanunda yer alan;

...

f) Turizm Yatırım Belgesi: Turizm sektöründe yatırım yapana tespit edilen yatırım dönemi için Bakanlıkça verilen belgeyi,

g) (Değişik:18/7/2021-7334/1 md.) Turizm İşletmesi Belgesi: Basit konaklama tesisleri hariç olmak üzere, turizm sektöründe faaliyet gösteren turizm işletmelerine Bakanlıkça verilen belgeyi,

h) Belgeli Turizm Yatırım veya İşletmeleri: Bakanlıkça belgelendirilmiş yatırım veya işletmeleri,

.....

İfade eder."

9. 2634 sayılı Kanun'un *"Cezalar"* başlıklı 31. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008-5728/380 md.)

a) Bu Kanuna ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerde gösterilen koşullara uymayan belgeli yatırım, işletme ve deniz turizmi araçlarının belge sahiplerine, diğer mevzuattaki ceza hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki maddelerde belirtilen cezalar uygulanır.

b) (Değişik: 18/7/2021-7334/12 md.) 33 üncü maddedeki idari yaptırımlar; 30 uncu maddenin ikinci fıkrası kapsamında denetim yetkisi verilenler, Bakanlık kontrolörleri ve Bakan tarafından yetkilendirilen kamu görevlilerince tayin edilir."

10. 2634 sayılı Kanun'un *"Para cezaları"* başlıklı 33. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(Değişik: 23/5/2019-7175/8 md.)

Belge sahibine, aşağıda belirtilen durumlarda ve miktarlarda idari para cezası uygulanır:

...

k) (Ek: 18/7/2021-7334/14 md.) Usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen sertifika programları çerçevesinde sertifikaların alınmaması halinde on üç bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.

..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FFl8RFO - XYskt7M - GM1nbvi - +zC9IE= ile erişebilirsin

11. 2634 sayılı Kanun'un *"Belge iptali"* başlıklı 34. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

" (Değişik:23/5/2019-7175/9 md.)
Turizm belgesi, aşağıdaki durumlarda Bakanlıkça iptal edilir:
…
k) (Ek: 18/7/2021-7334/15 md.) İşletmelerde, sertifika programları çerçevesinde usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen sertifikaların olmaması ve 33 üncü maddenin birinci fıkrasının (k) bendinin uygulanmasını müteakip Bakanlıkça verilecek otuz günlük süre içerisinde sertifika alınmaması.
..."

12. 5326 sayılı Kabahatler Kanun'un *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)
(1) Bu Kanun'un;
a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,
b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,
uygulanır."

13. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.
(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

14. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;
a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,
b) İşyerinin kapatılması,
c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,
d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,
gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

15. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.
(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FFl8RFO - XYskt7M - GM1nbvi - +zC9IE= ile erişebilirsin

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Recep KILIÇ'ın katılımlarıyla yapılan 24/11/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 33. maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi uyarınca verilen 32.476 TL idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

19. Dosyanın incelenmesinden; davacı şirkete ait K. G. O. i hakkında Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Müdürlüğü Kontrolörler Kurulu Başkanlığı tarafından yapılan inceleme neticesinde düzenlenen 09/10/2024 tarih ve 2024154431 sayılı denetim raporunda; *"Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı kapsamında geçerli belgenin bulunmadının tespiti nedeniyle 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun Değişik 33/k maddesi uyarınca 32.476 TL tutarında idari para cezası"* verilmesi yolunda teklif yapıldığı, bu rapor sonrası Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Müdürlüğünün 31/10/2024 tarih ve 2024162856 sayılı idari yaptırım karar tutanağı ile, 32.476 TL tutarında idari para cezası düzenlendiği, idari para cezasının davacı şirkete tebliği üzerine, para cezasının iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

20. Uyuşmazlık Mahkemesince, idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde, idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

21. Her ne kadar Sulh Ceza Hakimliğince idari yaptırım kararıyla birlikte aynı maddi olay nedeniyle idari yargının görevine giren başka bir kararın da verilmiş olması nedeniyle görevsizlik kararı verilmiş ise de; dosya kapsamından idari para cezası uygulanmasına dair işlem dışında anılan şirket adına başkaca bir işlemin tesis edilmediği, başka bir deyişle iptali istenilen işlemin yalnızca idari para cezası uygulanmasına ilişkin olduğu, dava dilekçelerinde de davacının idari para cezası dışında başkaca bir işleme yönelmiş iptal iradesinin bulunmadığı görülmektedir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FFl8RFO - XYskt7M - GM1nbvi - +zC9IE= ile erişebilirsin

22. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

23. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2634 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, aynı Kanun'un cezalara itiraz ve dava açılması başlıklı 35. maddesinin de (23/1/2008-5728/578 md.) mülga olduğu anlaşılmıştır.

24. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

25. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bolu İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Gerede Sulh Ceza Hâkimliğinin 25/02/2025 tarih ve D.İş.No:2025/98, K.2025/98 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bolu İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Gerede Sulh Ceza Hâkimliğinin 25/02/2025 tarih ve D.İş.No:2025/98, K.2025/98 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

24/11/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Recep
ARSLAN	BALLI	KILIÇ

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FFl8RFO - XYskt7M - GM1nbvi - +zC9IE= ile erişebilirsin